

Ráitis Chaiteachais um an Liúntas Gníomhaíochtaí Parlaiminte 2022

Tuarascáil don Aire Caiteachais Phoiblí, Seachadadh an Phlean Forbartha Náisiúnta agus Athchóirithe i gcomhréir le hAlt 10D den Acht um Oifigí Aireachta agus Parlaiminte, 1938

Coimisiún um Chaighdeán in Oifigí Poiblí
Standards in Public Office Commission

An Coimisiún um Chaighdeán in Oifigí Poiblí
6 Adrán Phort an Iarla
Baile Átha Cliath 2
D02 W773

Teileafón: (01) 6395666
R-Phost: info@sipo.ie
Suíomh Gréasáin: www.sipo.ie
Twitter: [@SIPOCIreland](https://twitter.com/SIPOCIreland)

Nollaig 2023

Clár Ábhar

Brollach.....	3
Caibidil 1: Réamhrá.....	4
Caibidil 2: Ráitis chaiteachais a sholáthair ceannairí páirtí & baill neamhspleácha.....	5
Caibidil 3: An Liúntas Gníomhaíochtaí Parlaiminte - rátaí íocaíochta i rith 2022.....	7
Aguisín: Sonraí faoi mhaoiniú agus caiteachas.....	8

Brollach

Tá áthas orm an tuarascáil seo a chur faoi bhráid an Aire Caiteachais Phoiblí, Seachadadh an Phlean Forbartha Náisiúnta agus Athchóirithe i gcomhréir le hAlt 10D den Acht um Oifigí Aireachta agus Parlaiminte, 1938. Cuireadh na ráitis chaiteachais agus tuarascálacha na n-íniúcháirí poiblí maidir leis an mbliain 2022 a dtagraítear dóibh sa tuarascáil faoi bhráid an Choimisiúin um Chaighdeán in Oifigí Poiblí de bhun ailt 10B(1) agus 10B(6) den Acht.

Garrett Sheehan

Cathaoirleach

An Coimisiún um Chaighdeán in Oifigí Poiblí

Nollaig 2023

Caibidil 1: Réamhrá

Íoctar liúntais le ceannairí na bpáirtithe parlaiminteacha maidir le costais a eascraíonn as gníomhaíochtaí parlaiminteacha na bpáirtithe. Ceanglaítear ar cheannairí páirtí ráitis bhliantúla ar chaiteachas do na liúntais seo a chur faoi bhráid an Choimisiúin um Chaighdeáin in Oifigí Poiblí (an Coimisiún).

Íoctar na liúntais seo le baill neamhspleácha Dháil Éireann agus Sheanad Éireann freisin agus ceanglaítear orthu ráitis a sholáthar.

Tugtar “an liúntas gníomhaíochtaí parlaiminte” (an LGP) sa ghnáthchaint ar an liúntas.

Is é an sainmhíniú a thugtar san Acht ar pháirtí cáilitheach ná páirtí polaitíochta, atá cláraithe i gClár na bPáirtithe Polaitíochta, a chuaigh san iomaíocht san olltoghchán deireanach roimhe seo nó in aon chorrthoghchán ina dhiaidh sin agus inar toghadh ball amháin ar a laghad den pháirtí sin le Dáil Éireann nó inar ainmníodh nó inar toghadh ball amháin ar a laghad den pháirtí sin le Seanad Éireann.

Baineann an tuarascáil seo le ráitis chaiteachais an liúntais don tréimhse ón 1 Eanáir go dtí an 31 Nollaig 2022 a chuir ceannairí parlaiminteacha, naoi bpáirtí polaitíochta, naonúr déag TD agus deichniúr Seanadóirí neamhspleácha ar íocadh an liúntas leo in 2023, faoi bhráid an Choimisiúin.

Níl ról ag an gCoimisiún chun an liúntas seo a leithdháileadh, ach tá ról maoirseachta aige maidir leis an liúntas a chaitheamh. Faigheann sé ráitis chaiteachais an liúntais, déanann sé athbhreithniú orthu i dtaobh comhlíonta agus téann sé i gcomhairle, faoi mar is gá, leis na ceannairí páirtí pharlaiminteacha/na baill neamhspleácha nuair a thagann ceisteanna aníos. Caithfidh an Coimisiún tuarascáil a chur faoi bhráid an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe ar na ráitis agus cóip dá thuarascáil a chur faoi bhráid Thithe an Oireachtais. Ní foláir dó freisin cigireacht agus cóipeáil na ráiteas a éascú nuair a iarrtar sin.

Caibidil 2: Ráitis chaiteachais a sholáthair ceannairí páirtí & baill neamhspleácha

Cúlra

Foráiltear san Acht go gcaithfidh ceannairí páirtí parlaimintigh ráiteas ar aon chaiteachas ón liúntas a ullmhú, nó a chur faoi deara go ndéantar an ráiteas sin a ullmhú. Caithfear é seo a dhéanamh tráth nach faide ná 120 lá i ndiaidh dheireadh na bliana airgeadais inar íocadh liúntas. Cuirtear stop leis an liúntas a íoc mura bhfaightear an ráiteas agus tuarascáil an iniúcháir do bhliain an chuntais laistigh de 120 lá roimh dheireadh na bliana.

Ba é an spriocdháta chun tuairisceáin a fháil maidir le tréimhse thuairiscithe 2022 ná 30 Aibreán 2023.

Bhí ar cheannairí na naoi bpáirtí polaitíochta seo a leanas ráiteas a chur faoi bhráid an Choimisiúin maidir le 2022:

- Aontú
- Fianna Fáil
- Fine Gael
- An Comhaontas Glas
- *Independents 4 Change*
- Dlíthpháirtíocht/Daoine Roimh Bhrabús
- Sinn Féin
- Na Daonlathaigh Shóisialta
- Páirtí an Lucht Oibre

Anuas air sin, bhí ar dheichniúr Seanadóirí neamhspleácha agus naonúr déag TD neamhspleácha ráiteas a chur faoi bhráid an Choimisiúin don bhliain 2022.

I gcomhréir leis an Acht, ní féidir an maoiniú a fhaightear a chur chun feidhme ná a úsáid chun costais toghcháin nó reifrinn a íoc nó a fhorchúiteamh. Iarrann an Coimisiún go luann ceannairí agus baill neamhspleácha de pháirtí parlaiminteach ar a ráiteas caiteachais nár úsáideadh an liúntas ar mhaithe le cuspóirí toghcháin ná reifrinn.

Caithfidh an Coimisiún tuarascáil a chur faoi bhráid an Aire Caiteachais Phoiblí, Seachadadh an Phlean Forbartha Náisiúnta agus Athchóirithe ar na ráitis agus tuarascálacha na n-iniúcháir a fuair sé a thugann an méid seo a leanas le fios:

- (i) cibé acu ar seoladh nó nár seoladh na ráitis agus tuarascálacha na niniúcháir ar aghaidh faoin teorainn ama a shonraítear,
- (ii) cibé acu an nochtar nó nach nochtar aon chaiteachas a úsáideadh chun costais toghcháin nó reifrinn a fhorchúiteamh, agus

- (iii) cibé acu an gcomhlíonann nó nach gcomhlíonann na ráitis Ailt 10 (e.g. arna íoc i gcomhréir leis na rátaí cearta, etc.) agus 10B (soláthraíodh ráiteas caiteachais, etc.) den Acht.

Bunaithe ar an eolas a cuireadh ar fáil, tá an Coimisiún sásta nach bhfuil aon fhianaise ann nár comhlíonadh na forálacha thuas.

Tá ar an gCoimisiún cóip a sholáthar dá thuarascáil don Aire Caiteachais Phoiblí, Seachadadh an Phlean Forbartha Náisiúnta agus Athchóirithe agus chun í a chur faoi bhráid gach Tí den Oireachtas. Caithfidh an Coimisiún cóip de na ráitis agus de thuarascálacha na n-iniúcháirí a fuarthas a choimeád agus caithfear iad a chur ar fáil don phobal lena n-iniúchadh agus le cóipeanna a dhéanamh díobh ag oifigí an Choimisiúin.

Tá na ráitis agus tuarascálacha na n-iniúcháirí ar fáil ag www.sipo.ie.

Ina theannta sin, cuirfidh an Coimisiún cóipeanna ar fáil saor in aisce don phobal de na ráitis agus de na tuarascálacha chun iad a iniúchadh ina oifig ag 6 Ardán Phort an Iarla, Baile Átha Cliath 2, D02 W773, le linn na ngnáthuaireanta oibre. Má mian leat iniúchadh a dhéanamh ar an doiciméadú reachtúil, déan teagmháil leis an gCoimisiún, le do thoil, trí ríomhphost a chur chuig info@sipo.ie nó cuir glaoch ar (01) 639-5666.

Cuirtear na sonraí seo a leanas ar fáil san Aguisín leis an tuarascáil seo don bhliain 2022:

- Cuirtear sonraí ar fáil i dTábla 1 faoi mhaoiniú a cuireadh ar fáil do Cheannairí Parlaiminteacha páirtithe polaitíochta cáilithe
- Léirítear i dTábla 2 miondealú de réir catagóire agus de réir páirtí polaitíochta ar chaiteachas
- Cuirtear sonraí ar fáil i dTábla 3 faoi mhaoiniú a cuireadh ar fáil do TDanna
- Léirítear i dTábla 4 miondealú ar chaiteachas de réir catagóire agus TD neamhspleách
- Cuirtear sonraí ar fáil i dTábla 5 faoi mhaoiniú a cuireadh ar fáil do Sheanadóirí neamhspleácha, agus
- Léirítear i dTábla 6 miondealú ar chaiteachas de réir catagóire agus Seanadóir neamhspleách.

Caibidil 3: An Liúntas Gníomhaíochtaí Parlaiminte - rátaí íocaíochta i rith 2022

Íocann an Roinn Caiteachais Phoiblí, Seachadadh an Phlean Forbartha Náisiúnta agus Athchóirithe an Liúntas Gníomhaíochtaí Parlaiminte le ceannairí páirtí pharlaimintigh agus le baill thofa neamhpháirtí de Dháil Éireann agus de Sheanad Éireann.

Méadaítear an liúntas de réir méaduithe pá ghinearálta sa Státseirbhís agus ní íoctar cáin ioncaim air. Seo a leanas na liúntais bhliantúla a bhí iníoctha ar 1 Eanáir 2022 le ceannairí páirtí pharlaimintigh maidir le baill de Dháil Éireann:

Páirtithe rialtais

- €42,912 do gach duine de na chéad 10 mball a thoghtar,
- €34,329 do gach ball tofa sa bhreis ó 11 go 30 ball, agus
- €17,169 do gach ball tofa os cionn 30 ball.

Nuair atá páirtí cáilitheach ina chuid den Rialtas, laghdaítear na comhliúntais maidir lena bhaill de Dháil Éireann (agus na baill sin amháin) an tríú cuid.

Páirtithe neamhrialtais

- €64,368 do gach duine de na chéad 10 mball a thoghtar,
- €51,493 do gach ball tofa sa bhreis ó 11 go 30 ball, agus
- €25,754 do gach ball tofa os cionn 30 ball.

Ba é an liúntas bliantúil a bhí iníoctha le ceannairí páirtí pharlaimintigh maidir le baill den Seanad ná –

- €42,089 do gach duine de na chéad chúigear bhall a thoghtar nó a ainmnítear, agus
- €21,045 do gach ball breise a thoghtar nó a ainmnítear.

Íocadh liúntas bliantúil €38,882 le gach ball neamhpháirtí tofa de Dháil Éireann agus íocadh liúntas bliantúil €22,094 le baill thofa nó ainmnithe neamhpháirtí de Sheanad Éireann.

Ba é an maoiniú iomlán a bronnadh in 2022 ar cheannairí na naoi bpáirtí cáilitheach ná €7,992,122.

Ba é an méid maoinithe a cuireadh ar fáil do bhaill neamhpháirtí na Dála ná €738,759.

Ba é an méid maoiniú a cuireadh ar fáil do bhaill neamhpháirtí an tSeanaid ná €215,723.

Aguisín: Sonraí faoi mhaoiniú agus caiteachas

Nóta: d'fhéadfadh nach ionann na hiomláin de bharr slánú.

Tábla 1 –Sonraí faoi mhaoiniú a cuireadh ar fáil do Cheannairí Parlaiminteacha páirtithe polaitíochta cáilithe faoin Liúntas Gníomhaíochtaí Parlaiminte i rith 2022

Páirtithe Polaitíochta	Iarmhéid Deiridh 2021 €	Iomlán a fuarthas do 2022 €	Caiteachas 2022 €	Iarmhéid Deiridh 2022 €
Aontú	19,229	67,577	71,938	14,867
Fianna Fáil	177,998	1,889,951	2,023,729	44,220
Fine Gael	628,993	1,707,380	1,783,894	552,479
An Comhaontas Glas	106,263	699,340	805,602	0
<i>Independents 4 Change</i>	33,010	111,764	108,656	36,118
Páirtí an Lucht Oibre	750,324	649,785	515,964	884,145
Dlúthpháirtíocht – Pobal roimh Bhrabús	279,756	337,884	288,871	328,769
Sinn Féin	1,492,870	2,122,980	1,588,301	2,027,549
Na Daonlathaigh Shóisialta	284,551	405,461	244,484	445,529
Iomlan	3,772,993	7,992,121	7,431,439	4,333,675

Tábla 2 – Miondealú de réir catagóire agus de réir páirtí polaitíochta ar chaiteachas an liúntais in 2022

Catagóir	Aontú €	Fianna Fáil €	Fine Gael €	An Comhaontas Glas €	Independents 4 Change €	Páirtí an Lucht Oibre €	Dlúthpháirtíocht/ Pobal roimh Bhrabús €	Sinn Féin €	Na Daonlathaigh Shóisialta €	Iomlán €
a	11,160	1,859,755	122,876	215,633	43,452	514,300	25,824	1,050,760	236,692	4,080,452
b	13,770	-	-	-	-	-	-	-	-	13,770
c	-	17,202	153,458	-	44,208	-	-	58,317	-	273,185
d	725	-	103,969	16,778	19,196	1,664	-	306,331	7,792	456,455
e	10,750	123,860	45,094	-	1,800	-	-	44,280	-	225,784
f	-	-	-	18,013	-	-	-	93,164	-	111,177
g	-	-	1,358,497	555,178	-	-	-	35,449	-	1,949,124
h	-	-	-	-	-	-	-	-	-	263,046
i	25,772	-	-	-	-	-	263,047	-	-	25,772
j	9,454	22,912	-	-	-	-	-	-	-	32,366
k	308	-	-	-	-	-	-	-	-	308
	71,938	2,023,729	1,783,894	805,602	108,656	515,964	288,871	1,588,301	244,484	7,431,439

Catagóirí caiteachais

- riarachán ginearálta gníomhaíochtaí parlaiminteacha páirtí cháilithigh;
- comhairle theicniúil nó sainchomhairle a sholáthar ar dóchúil go dteastóidh sé maidir le tograí reachtaíochta nó le tionscnaimh fhéideartha parlaiminteacha;
- taighde agus oiliúint;
- ceapadh beartais;
- seirbhísí sainchomhairleora a sholáthar, seirbhísí caidrimh phoiblí a fhostú san áireamh;
- vótáil nó meon an phobail a shampláil maidir le díospóireachtaí nó tionscnaimh pharlaiminteacha;

- g) eirbhísí tacaíochta a cheannach do pháirtí parlaiminteacha ón bpáirtí;
- h) aon tuarastal nó airgead oinigh a íoc le ceannaire parlaiminteach maidir le dualgais a eascraíonn as a g(h)níomhaíochtaí mar an gceannaire sin, seachas dualgais siúd bhaill de Dháil Éireann nó sealbhóir oifig Aire;
- i) aon tuarastal nó airgead oinigh a íoc le duine eile maidir le dualgais a eascraíonn as gníomhaíochtaí an duine eile i bpáirtí parlaiminteach;
- j) an soláthar do, nó aisíocaíocht as, caiteachas iompair agus pearsanta a thabhaigh ceannaire parlaiminteach, oifigigh nó urlabhraí páirtí pharlaimintigh mar thoradh ar fheidhm a bpáirtí pharlaimintigh;
- k) siamsaíocht

Tábla 3 – Sonraí faoi mhaoiniú a bhí ar fáil do TDanna neamhspleácha faoin Liúntas Gníomhaíochtaí Parlaiminte i rith 2022

TD	Iarmhéid deiridh 2021 €	Iomlán a fuarthas in 2022 €	Caiteachas in 2022 €	Iarmhéid deiridh 2022 €
Berry, Cathal	1,155	38,882	39,334	703
Canney, Séan	54,311	38,882	29,884	63,309
Collins, Michael	5,280	38,882	37,782	6,380
Connolly, Catherine	36,288	38,882	30,578	44,593
Fitzmaurice, Michael	36,853	38,882	41,565	34,170
Fitzpatrick, Peter	1,933	38,882	33,300	7,516
Grealish, Noel	93,194	38,882	32,239	99,837
Harkin, Marian	4,322	38,882	34,750	8,455
Healy Rae, Danny	4,589	38,882	38,245	5,226
Healy Rae, Michael	10,082	38,882	41,294	7,671
Lowry, Michael	68,528	38,882	34,480	72,931
McGrath, Mattie	80,429	38,882	53,378	65,933
McNamara, Michael	1,712	38,882	28,404	12,190
Murphy, Verona	37,345	38,882	17,344	58,884
Naughten, Denis	132,182	38,882	32,291	138,774
Nolan, Carol*	-	38,882	10,838	-
O'Donoghue, Richard	20,143	38,882	47,790	11,235
Pringle, Thomas	15,984	38,882	36,503	18,364
Shanahan, Matt	41,380	38,882	27,247	53,016
Total	645,712	738,763	647,247	709,184

*D'aisíoc an TD an iarmhéid a bhí fágtha acu don bhliain 2022

Tábla 4 – Miondealú ar chaiteachas an Líntais Ghníomhaíochtaí Parlaiminte i rith 2022 ag gach TD neamhspleách

Catagóir	a	b	c	d	e	f	
Berry, Cathal	0	17,960	1,674	19,700	0	0	39,334
Canney, Séan	0	14,650	2,838	12,246	0	150	29,884
Collins, Michael	5,850	14,400	11,627	2,635	3,270	0	37,782
Connolly, Catherine	3,000	27,209	0	369	0	0	30,578
Fitzmaurice, Michael	0	11,337	0	28,778	1,450	0	41,565
Fitzpatrick, Peter	0	27,900	5,400	0	0	0	33,300
Grealish, Noel	246	800	7,193	24,000	0	0	32,239
Harkin, Marian	0	1,000	16,250	17,500	0	0	34,750
Healy Rae, Danny	875	24,200	12,555	615	0	0	38,245
Healy Rae, Michael	0	40,142	0	766	0	386	41,294
Lowry, Michael	0	18,450	0	16,030	0	0	34,480
McGrath, Mattie	2,312	34,112	9,739	6,784	0	432	53,378
McNamara, Michael	0	0	0	0	28,404	0	28,404
Murphy, Verona	0	12,200	3,934	1,210	0	0	17,344
Naughten, Denis	2,046	7,642	11,971	10,633	0	0	32,291
Nolan, Carol*	0	10,645	0	0	0	193	10,838
O'Donoghue, Richard	4,348	42,816	150	0	0	476	47,790
Pringle, Thomas	664	17,947	17,892	0	0	0	36,503
Shanahan, Matt	7,125	2,880	7,245	4,200	5,797	0	27,247
Iomlán	26,467	326,290	108,468	145,465	38,921	1,637	647,247

Catagóirí caiteachais

- comhairle theicniúil nó sainchomhairle a sholáthar ar dóchúil go dteastóidh sé maidir le tograí reachtaíochta nó le tionscnaimh fhéideartha pharlaiminteacha;
- taighde agus oiliúint;
- ceapadh beartais;
- seirbhísí sainchomhairleora a sholáthar, seirbhísí caidrimh phoiblí a fhostú san áireamh;
- vótáil nó meon an phobail a shampláil maidir le díospóireachtaí nó tionscnaimh pharlaiminteacha; agus
- siamsaíocht.

Tábla 5 – Sonraí faoi mhaoiniú a bhí ar fáil do bhaill neamhspleácha an tSeanaid faoin Liúntas Gníomhaíochtaí Parlaiminte i rith 2022

Seanadóir	Iarmhéid deiridh 2021 €	Iomlan a fuarthas do 2022 €	Caiteachas in in 2022 €	Iarmhéid deiridh €
Black, Frances	39,051	22,094	19,995	41,149
Boyhan, Victor	61,690	22,094	18,870	64,914
Clonan, Tom	0	16,877	14,993	1884
Craughwell, Gerard	15,889	22,094	28,531	9,451
Higgins, Alice Mary	12,149	22,094	18,164	16,049
Keogan, Sharon	8,508	22,094	18,300	12,302
McDowell, Michael	52,145	22,094	6,912	67,327
Mullen, Rónán	0	22,094	22,094	0
Norris, David	50,716	22,094	13,115	59,695
Ruane, Lynn	514	22,094	22,609	0
Total	240,662	215,722	183,614	272,771

Tábla 6 – Miondealú ar chaiteachas an Liúntais Ghníomhaíochtaí Parlaiminte i rith 2022 a sholáthair gach ball neamhspleách den Seanad

Catagóir	a	b	c	d	e	f	Iomlán
Black, Frances	0	17,600	214	2,181	0	0	19,995
Boyhan, Victor	5,525	0	13,345	0	0	0	18,870
Clonan, Tom	887	18	12,626	1,290	0	172	14,993
Craughwell, Gerard	1,918	725	25,409	0	0	479	28,531
Higgins, Alice Mary	2,411	6,276	8,985	492	0	0	18,194
Keogan, Sharon	0	7,855	8,845	1,600	0	0	18,300
McDowell, Michael	1,261	4,466	1,185	0	0	0	6,912
Mullen, Rónán	4,812	9,681	7,478	0	0	123	22,094
Norris, David	0	0	0	13,115	0	0	13,115
Lynn, Ruane	1,079	7,441	12,679	695	0	716	22,609
Iomlán	17,894	54,062	90,765	19,372	0	1,490	183,613

Catagóirí caiteachais

- a) comhairle theicniúil nó sainchomhairle a sholáthar ar dóchúil go dteastóidh sé maidir le tograí reachtaíochta nó le tionscnaimh fhéideartha parlaiminteacha;
- b) taighde agus oiliúint;
- c) ceapadh beartais;
- d) seirbhísí sainchomhairleora a sholáthar, seirbhísí caidrimh phoiblí a fhostú san áireamh;
- e) vótáil nó meon an phobail a shampláil maidir le díospóireachtaí nó tionscnaimh parlaiminteacha; agus
- f) siamsaíocht.